

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. september 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1313 (MOF alm. del) stillet 28. august 2020 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål nr. 1313

”Ministeren bedes kommentere artiklen ”Som smurt i olie”, Weekendavisen, den 28. august 2020 (<https://www.weekendavisen.dk/2020-35/samfund/som-smurt-i-olie?fbclid=IwAR37ivwwg-5c5uLUvNhAzAbi--BgTwxEe58bV9oMfCOp5C8Xji38VQAzOKw>) og besvare følgende spørgsmål:

- Hvad kan ministeren oplyse om vandkvaliteten i området, herunder de fastsatte miljøkvalitetsstandarder (EQS) for biota, vand og sediment? Hvad kan årsagen være til den omtalte fiskedød? Ministeren bedes redegøre for øvrige punktkilder til området samt for landbrugets påvirkning.
- For hvilke relevante stoffer i udledningen fra virksomheden er der ikke fastsat udlederkrav eller EQS, og hvilke stoffer kræver særlig miljø- eller sundhedsmæssig opmærksomhed? Hvilke af stofferne planlægger regeringen at gøre lovpligtige i forbindelse med strategien for farlige stoffer i vandmiljøet? Har kommunen planer om at pålægge virksomheder yderligere renskrav for farlige stoffer?
- Vil udledningstilladelsen skulle revideres i forbindelse med gennemførelse af den tredje og sidste vandplanperiode ifølge Vandrammedirektivet?
- Ministeren bedes redegøre for markedet og behandlingskapacitet i nærområdet (Norden, Nordtyskland m.v.) for det affald, der modtages på virksomheden, og oplyse, om der er tale om et rationelt og miljøoptimeret marked, som også via f.eks. national lovgivning sikrer, at affaldsmængderne og farligheden successivt reduceres, samtidigt med at flest mulige ressourcer genanvendes.
- Hvad kan ministeren oplyse om mængderne af modtaget NORM-affald på virksomheden og eventuel anden import af NORM-stoffer i affald til Danmark?
- Giver sagen anledning til yderligere opmærksomhed omkring udledning af PFOS og substitution af stoffet i produkter og processer?
- Anser ministeren det nuværende godkendelses-, tilsyns- og kontrolsystem for at være tilfredsstillende, eller mener ministeren, at det vil skabe større sikkerhed for vandmiljøet, virksomhederne, borgerne og biodiversiteten, hvis systemet revideres med vægt på successivt at nedbringe udledningen af farlige stoffer og næringsstoffer, sikre overholdelse af betingelserne for produktionen og udledningerne til luft og vand, reducere affaldsmængderne, så det samtidigt sikres, at ingen virksomheder ’snyder på vægten’ på bekostning af virksomheder, som overholder loven eller ovenikøbet ønsker at være foregangsvirksomheder?”

Svar

Det ligger mig på sinde, at vi får et bedre vandmiljø og havmiljø i Danmark. Havet er ikke vores skraldespand. Alle typer af affald skal indleveres til korrekt og miljømæssig forsvarlig affaldsbehandling i henhold til den gældende lovgivning. Derfor bestilte jeg på baggrund af artiklen i Weekendavisen en redegørelse i Miljøstyrelsen omkring de forhold, der omtales i artiklen. Redegørelsen oversendes til udvalget.

Ad punkt et

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Agersø Sund er en del af vandområdet ”Smålandsfarvandet, åbne del”, hvis kemiske tilstand senest er klassificeret som værende ikke-god som følge af forekomst af de prioriterede stoffer BDE (bromerede diphenylethere), kviksølv og PFOS i koncentrationer i fisk, som overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav. Miljøkvalitetskravene for de tre stoffer er fastsat i tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål. Vandområdets økologiske tilstand er klassificeret som værende ukendt med hensyn til forekomst af andre forurenende stoffer, idet der for de overvågede stoffer ikke er fastsat miljøkvalitetskrav, som måleresultaterne kan holdes op imod.

I artiklen i Weekendavisen er omtalt fiskedød observeret i Agersø Sund i 2003. Det er usikkert, hvad fiskedøden skyldtes, men iltsvind kan have været årsag. Der blev således i perioden omkring 2003 registreret iltsvind i området, henholdsvis kraftigt iltsvind i 2002, moderat iltsvind i 2003 og moderat iltsvind i 2004.

Oplysninger om punktkildeudledninger til området fremgår af vandområdeplanernes MiljøGIS: Ud over udledningen fra RGS, i MiljøGIS betegnet ved det tidligere navn ”Vandrense Stignæs (Stignæs Industrimiljø)”, er der industriudledninger fra ”Inter Terminals (Gulfhavn Kuwait)” og ”Stignæs-værket, SEAS”. Derudover er der en kølevandsudledning fra ”Stignæsværket”.

Påvirkningen af vandområdet fra landbrug sker især i form af belastning med kvælstof, som ifølge bilag 1 til vandområdeplanen 2015-2021 udgør 255 ton pr. år (2012) eller 47 pct. af den samlede belastning. Kvælstofbelastningen fra de forskellige kilder fordeler sig som vist i tabellen herunder.

Kilder til kvælstofbelastning	Procent
Baggrundsbidrag	14
Landbrugsbidrag	47
Havbrug	28
Industri	3
Regnbetingede udledninger	1
Renseanlæg	4
Spredt bebyggelse	3

”

Ad punkt to

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Udledningen af spildevand fra RGS Nordic reguleres i virksomhedens miljøgodkendelse. Miljøstyrelsen kan oplyse, at Slagelse Kommune er miljømyndighed for virksomhedens miljøgodkendelse.

Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer fastsætter allerede i dag regler om udledning af blandt andet de miljøfarlige forurenende stoffer, som er nævnt i artiklen i Weekendavisen.

Styrelsen har ingen oplysninger om kommunens planer for denne virksomhed eller andre virksomheder, som kommunen er myndighed for.”

Ad punkt tre

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Udledningen af spildevand fra RGS Nordic reguleres i virksomhedens miljøgodkendelse. RGS Nordic er en såkaldt godkendelsespligtig bilag 1-virksomhed, som er omfattet af EU-Kommissionens BAT-konklusioner om affaldsbehandling.

Det følger af godkendelsesbekendtgørelsen § 40, at myndigheden er forpligtiget til at tage en miljøgodkendelse til en bilag 1-virksomhed op til revurdering, når EU-kommissionen har offentliggjort BAT-konklusioner for virksomheden. BAT-konklusioner skal være implementeret på virksomheden senest 4 år efter de vedtagne BAT-konklusioner er offentliggjort. BAT-konklusionerne opdateres og offentliggøres regelmæssigt.

Endvidere følger det af miljøbeskyttelsesloven § 41 a, at myndigheden skal tage miljøgodkendelsen op til revurdering, hvis 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne og 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processer eller aktiviteter er påkrævet, at der anvendes andre teknikker. Det beror på myndighedens konkrete vurdering, om der er grundlag for at tage en miljøgodkendelse op til revurdering jf. miljøbeskyttelseslovens bestemmelse og hvilket omfang revurderingen skal have.”

Ad punkt fire

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Der er behov for et specialiseret anlæg med en særlig beliggenhed for at behandle spildevand fra den norske olieindustri. Spildevandet transporteres med skib, og derfor skal behandlingsanlægget som udgangspunkt have havneadgang. Det er også en vigtig forudsætning for anlægget, at der er de rette typer af forskelligartede vandfraktioner tilgængelige, således det er muligt at opretholde en stabil drift på anlægget. Saltindholdet, pH-værdi mv. skal kunne reguleres, så der blandt andet kan foregå en behandling i den biologiske del af anlægget. Reguleringen sker ved tilsætning af additiver og ved blanding af forskellige strømme.

Miljøstyrelsen har ikke kendskab til anlæg i Nordtyskland og Sverige med direkte havneadgang, der kan behandle den pågældende fraktion og mængde.

Norge har anlæg der kan behandle spildevandet, men som det norske Miljødirektorat har redegjort over for Danmark, så er der ikke tilstrækkelig behandlingskapacitet i Norge.

Generelt er det et frit marked i EU (og EØS-lande) for affald til nyttiggørelse, som dog skal følges af de rette tilladelser. Derudover sker der import og eksport af affald til bortskaffelse til og fra Danmark for de fraktioner, hvor der ikke er specialiserede anlæg i afsenderlandet, samt farligt affald til destruktion, iht. import-/eksportbekendtgørelsen. Lande som er forpligtet af EU's affaldsdirektiv skal benytte affaldshierarkiet i forbindelse med lovgivning og politikker om affaldsforebyggelse og -håndtering. Affaldshierarkiet er en prioritetsrækkefølge over affaldsbehandlinger, som understøtter at flest ressourcer forbliver i cirkulation.”

Ad punkt fem

Til brug for besvarelse af spørgsmålet om mængderne af modtaget NORM-affald på virksomheden og eventuel anden import af NORM-stoffer i affald til Danmark, har Sundheds- og Ældreministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, Strålebeskyttelse, som oplyser følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at import af radioaktivt materiale, herunder radioaktivt affald, til Danmark med henblik på håndtering, er omfattet af strålebeskyttelseslovgivningen og er dermed efter § 5 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 670 af 1. juli 2019 om brug af radioaktive stoffer underlagt krav om tilladelse, såfremt affaldet indeholder radioaktive stoffer, der overstiger de grænser for aktivitet og aktivitetskoncentration, der er angivet i bilag 1 i samme bekendtgørelse.

Tilladelse til import af radioaktivt affald skal være indhentet på forhånd dvs. inden en evt. import finder sted, jf. § 9 i samme bekendtgørelse.

Sundhedsstyrelsen kan endvidere oplyse, at der ikke er udstedt tilladelser til import af NORM-affald, herunder heller ikke til den omtalte virksomhed.”

Ad punkt seks

For så vidt angår substitution af PFOS i produkter og processer, kan jeg oplyse, at stoffet er fuldt ud substitueret i Danmark. Brugen af PFOS er allerede hårdt reguleret i EU med få helt specifikke tidsbegrænsede undtagelser. Forbuddet er en følge af EU's forordning om persistente organiske miljøgifte.

Ad punkt syv

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Det nuværende godkendelses-, tilsyns- og kontrolsystem, forpligtiger myndigheden til regelmæssigt, at revurdere miljøgodkendelsen, i forhold til om godkendelsen anses for at være tilfredsstillende og tilstrækkelig til at sikre, at der er sat de nødvendige krav for at leve op til den bedst tilgængelige teknik (BAT), hvormed udledningen af farlige stoffer og næringsstoffer løbende begrænses bedst muligt.”

Lea Wermelin

/

Janne Birk Nielsen